

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 026628 21 Uvp
Banjaluka, 26.01.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Ljiljane Bošnjak Glizijan, kao članova vijeća, uz učešće Tamare Kočić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi R. S., koju zastupa Pravobranilaštvo R. S., B. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj 21.04/951-2035/19 od 13.04.2020. godine, tužene Uprava ... B., u predmetu izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanja prava na nepokretnostima, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 026628 20 U od 23.03.2021. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 26.01.2022. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 026628 20 U od 23.03.2021. godine preinačava, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Obrazloženje

Pobijanom presudom je odbijena je tužba podnesena protiv uvodno označenog akta tužene, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Komisije za izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima, Područna jedinica B. (u daljem tekstu: Komisija) broj 21.11/951-086-284/19 od 03.12.2019. godine. Tim prvostepenim rješenjem u tački 1. dispozitiva utvrđen je sadržaj nepokretnosti u privremenom listu nepokretnosti broj 284 k.o. S., koje se sastoje od a) zemljišta označenog brojevima katastrskih parcela k.č. broj 860 i 926; u tački 2. dispozitiva na tim nepokretnostima utvrđuje se pravo zajedničke svojine u korist N. D. i R. S.; u tački 3. dispozitiva se konstatuje da se vrši zabilježba pokretanja upravnog postupka kod nadležnog organa za rješavanje spornih imovinsko-pravnih odnosa na dijelu uzurpiranog zemljišta, na parcelama označenim kao k.č. broj 860 i 926; u tački 4. dispozitiva se konstatuje da će se u katastar nepokretnosti katastarske opštine S. izvršiti upis podataka o nepokretnostima i nosiocu prava na nepokretnostima kako je to navedeno u tačkama 1. do 3. dispozitiva ovog rješenja; a u tački 5. dispozitiva se konstatuje da privremeni list nepokretnosti/popisni list broj 284 k.o. S. čini sastavni dio tog rješenja.

Odbijanje tužbe sud obrazlaže razlozima da je zakonito postupila tužena kada je ostavila na snazi prvostepeno rješenje od 03.12.2019. godine, jer je Komisija na jasan način izvršila identifikaciju parcela, pravilno zaključujući da se radi o formiranim parcelama za koje ne postoji mogućnosti da se cijepaju, pa da je bilo pravilno utvrditi zajedničku svojinu na istoj u korist Republike Srpske i uzurpanta, shodno odredbi člana 43. Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 124/08, 58/09, 95/11 i 60/15 - u daljem tekstu: Zakon o stvarnim pravima), jer tužilac nije obilježio svoje nepokretnosti na terenu, iako mu je

to bila obaveza, niti je bilo primjedbi na postupak koje bi opravdale eventualni dopunski premjer. Sud je dodao da na drugačije odlučivanje suda ne može uticati okolnost što je odlukom Ustavnog suda Republike Srpske broj U-6/17 od 28.02.2018. godine (objavljena u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 22 od 15.03.2018. godine), koju tužilac pogrešno tumači, utvrđeno da odredbe člana 85b. stav 1. tačka v) i stav 3. Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 6/12 i 110/16 - u daljem tekstu: Zakon o premjeru i katastru), nisu u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske, jer u situaciji kada je evidentno da se radi o nepokretnostima u zajedničkoj svojini Republike Srpske i uzurpanta, jedino moguće rješenje je primjena odredbe člana 43. Zakona o stvarnim pravima.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu zahtjev), tužilac pobija zakonitost iste zbog povrede zakona i povrede propisa o postupku koja je od uticaja na rješenje stvari. Podsjeća da je u ovom slučaju na nepokretnostima koje su bile predmet izlaganja utvrđeno pravo zajedničke svojine u korist Republike Srpske i uzurpanta, iako nije sporno da je odlukom Ustavnog suda Republike Srpske broj U-6/17 od 28.02.2018. godine utvrđeno da odredbe člana 85b. stav 1. tačka v) i stav 3. Zakona o premjeru i katastru, koje su propisivale ovakvu mogućnost odlučivanja, nisu u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske. Zaključuje da je svakako bilo osnova da se tužba uvaži i osporeni akt poništi s obzirom da je prvostepeni organ nezakonito primjenio odredbu član 43. Zakona o stvarnim pravima koja samo daje definiciju zajedničke svojine, a koja odredba se nije mogla primijeniti u postupku izlaganja nepokretnosti na javni uvid, nakon utvrđenja da se radi o uzurpaciji predmetnih parcela, zbog čega je pravni zaključak tužene iz osporenog akta nepravilan, a koje nezakonito postupanje je podržao nižestepeni sud. Predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači, tako da se tužba uvaži i osporeni akt poništi.

Tužena je dostavila odgovor na zahtjev u kojem navodi da ostaje kod razloga iz obrazloženja osporenog rješenja koje je bilo predmet ocjene sudske odluke, konačno predlažući da se isti odbije.

Zainteresovano lice, N. D., nije dostavila odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pobijanom presudom je odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tužene kojim je ostavljeno na snazi rješenje Komisije od 03.12.2019. godine, a kojim je na predmetnim uzurpiranim nepokretnostima utvrđeno pravo zajedničke svojine u korist R. S. i uzurpanta, uz iznošenje razloga od strane nižestepenog suda čiju pravilnost tužilac osnovano spori.

Sud ne gubi iz vida okolnost da je odlukom Ustavnog suda Republike Srpske broj U-6/17 od 28.02.2018. godine koja je objavljena u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 22 od 15.03.2018. godine, utvrđeno da odredbe člana 85b. stav 1. tačka v) i stav 3. Zakona o premjeru i katastru nisu u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske, ali smatra da to nije od značaja za zakonito rješavanje upravne stvari, jer tužena valjano zaključuje i pravilno obrazlaže da su kod ovakvog stanja stvari (kada nepokretnosti na terenu nisu obilježene od strane tužioca i ne mogu se ni dopunskim premjerom odvojiti od zemljišta uzurpanta) ispunjeni uslovi da se iste upišu kao zajednička svojina Republike Srpske i uzurpanta i to primjenom odredbe člana 43. Zakona o stvarnim pravima, jer je to jedino moguće zakonsko rješenje.

Ovakvo zaključivanje nižestepenog suda kojim se podržava stav tužene u suprotnosti je sa odredbama Zakona o premjeru i katastru, kojim je, između ostalog, propisana nadležnost Komisije, te postupak izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima. U odredbama tog zakona nije propisana mogućnost utvrđivanja zajedničke svojine na nepokretnostima koje su u društvenoj svojini, a koje su uzurpirane od strane fizičkih lica, što je i bio razlog da Ustavni sud Republike Srpske donese odluku broj U-6/17 od 28.02.2018. godine, koja je objavljena u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 22/18, dana 15.03.2018. godine. Pomenuta odluka Ustavnog suda Republike Srpske je donesena prije pobijane presude, zbog čega je odlučivanje nižestepenog suda podrazumijevalo uvažavanje činjenice da su odredbe člana 85b. stav 1. tačka v) i stav 3. Zakona o premjeru i katastru prestale da važe prije pravosnažnog okončanja predmetnog upravnog postupka, a koje odredbe su jedino propisivale mogućnost utvrđivanja zajedničke svojine. Štaviše, pomenuta odluka Ustavnog suda Republike Srpske broj U-6/17 od 28.02.2018. godine donesena je i javno objavljena i prije odlučivanja tužene i Komisije, što znači da u tom momentu već nije postojala mogućnost utvrđivanja zajedničke svojine na predmetnim nepokretnostima u korist uzurpanta i Republike Srpske, a što su organi uprave „prevazišli“ time što su svoje odluke zasnovali na odredbi člana 43. Zakona o stvarnim pravima, koja odredba samo daje definiciju instituta zajedničke svojine, što nije zakonito postupanje.

Komisija dakle nije mogla prvostepeno rješenje donijeti primjenom nekog drugog propisa, pa ni na osnovu člana 43. Zakona o stvarnim pravima, već isključivo primjenom odredaba člana 71. do 87. Zakona o premjeru i katastru kojim je regulisan postupak izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima. Zbog navedenog je potrebno ponovo odlučiti o žalbi tužioca, uvažavajući primjedbe iz presude ovog suda u vezi pravilne primjene propisa, o čemu nije vodila računa tužena donoseći osporeni akt.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi su ostvareni razlozi nezakovitosti iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca uvažava i pobijana presuda preinačava na osnovu odredbe člana 40. stav 1. i 2. ZUS, jer su ispunjeni uslovi iz odredbe člana 10. tačka 2. istog zakona za poništenje osporenog akta.

Zapisničar
Tamara Kočić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić